

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Lenkijos istorija ir kultūra	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): doc. dr. Regina Jakubėnas	VU Filologijos fakultetas, BKKI, Polonistikos centras
Kitas / a (-i): doc. dr. Miroslav Davlevič	

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji (BA)	Pasirenkamas

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
kontaktinė (auditorinė)	rudens semestras	Lenkų k.

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: mokėti lenkų k. $\geq$ B2.1	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	48 (16+32)	85

Dalyko (modulio) tikslas		
<p>Šiuo dalyku siekiama suteikti studentams žinių apie Lenkijos istorijos svarbiausius įvykius ir kultūros procesus, ugdyti jų gebėjimą analizuoti ir vertinti kultūros reiškinius ir istorinius procesus, suprasti ir paaiškinti Lenkijos kultūros savitumą; taip pat siekiama ugdyti studijuojančiųjų analitinį ir kritinį mąstymą, gebėjimą dirbti grupėje ir savarankiškai; gebėjimą išvelgti literatūrinę, kultūrinę ar tarpdalykinę problemą, jai iširti pasirinkti tinkamą empirinę medžiagą, tyrimo metodus ir bibliografinius šaltinius; ugdyti jų gebėjimą nustatyti tikslus, planuoti veiklas, gebėjimą konstruktyviai dirbti grupėje ir prisiimti atsakomybę; siekti, kad studentai savo veikloje vadovautųsi pagarba ir atvirumu kultūrinei įvairovei ir naujoms idėjoms, gebėtų dirbti daugiakultūroje aplinkoje; taip pat siekiama tobulinti studijuojančiųjų kultūrinę kompetenciją.</p>		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
<p>Dalyką išklausę studentai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - įgis žinių apie svarbiausius Lenkijos istorijos įvykius ir kultūros procesus; - gebės išskirti ryškiausias lenkų kultūros bruožus, lyginti lenkų kultūrą su lietuvių kultūra, nustatyti ir paaiškinti panašumus bei skirtumus; - pasirinktai problemai iširti gebės rinkti ir sisteminti informaciją iš įvairių šaltinių; - gebės kelti tikslus, pasirinkti ir valdyti užduočiai atlikti reikalingus išteklius, planuoti laiką ir laikytis nustatytų terminų (užduotis atlikti laiku); - gebės dirbti kartu su komandos nariais keliant bendrus tikslus, dalinantis informacija ir kartu ieškant problemų sprendimų; - bus atviri naujoms idėjoms, sieks būti kūrybiškais ir inovatyviais. 	<p>Taikomi informaciniai metodai (mokslinės literatūros teorinė analizė)</p> <p>Diskusijos, mokymasis grupėmis</p> <p>Probleminis dėstymas, (probleminis pokalbis), grupinės diskusijos.</p> <p>Skaitiniai. Aktyvi paskaita, seminarai, grupinės diskusijos, situacijų analizė.</p> <p>Mokslinio referato rengimas ir pristatymas.</p>	<p>Ugdomasis (formuojamasis) vertinimas – vertinamas studento darbas seminaruose (aktyvumas ir kritinis mąstymas); paskaitų ir seminarų lankymas.</p> <p>2-iejų tarpinių kontrolinių darbų (atvirojo ir uždarojo tipo užduotys) vertinimas</p> <p>Referatas (4 psl.)</p> <p>Apibendrinamasis vertinimas – egzaminas raštu (uždarojo ir atvirojo tipo klausimai ir užduotys).</p>

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Lenkijos krikštas (966), valstybingumo formavimasis, svarbiausi centrai (Gnieznas, Poznanė, Krokva). Krikščioniškosios lotyniškosios humanistinės kultūros įtaka. Krėvos sutartis.	1		2				3	4	Specialiai kursui parengtų tekstų skaitymas ir analizė. Diskusija.
2. Liublino unija (1569). Reformacijos ir renesanso idėjų plitimas Abiejų Tautų Respublikoje.	1		2				3	5	Literatūros skaitymas ir analizė. Diskusija.
3. XVII a. Karų su Švedija ir Maskva pasekmės. Sarmatiškoji ideologija ir sarmatiškasis paveldas.	2		4				6	8	Specialiai kursui parengtų tekstų skaitymas ir analizė. Diskusija.
4. Apšvietos idėjų sklaida Abiejų Tautų Respublikoje. Stanislavo Augusto Poniatovskio reformos. Periodinės spaudos atsiradimas ir raida XVIII a.	2		4				6	11	Specialiai kursui parengtų tekstų skaitymas ir analizė. Diskusija. Tiriamojo pobūdžio užduotys. 1 kontrolinis darbas.
5. Abiejų Tautų Respublikos padalijimai (1772, 1793, 1795).	2		2				4	5	Specialiai kursui parengtų tekstų skaitymas ir analizė. Diskusija.
6. <i>Gėgužės 3-osios Konstitucija</i> ir <i>Abiejų Tautų Tarpusavio įžadas</i> (1791) ir jų reikšmė Abiejų Tautų Respublikos istorijoje. 1794, 1830-1831 ir 1863-1864 m sukilimų istorinė reikšmė ir palikimas.	2		4				6	10	Specialiai kursui parengtų tekstų skaitymas ir analizė. Diskusija.
7. Nepriklausomybės atgavimas (1918), Valstybės pamatų kūrimas tarpukario laikotarpyje (1918-1939). Tarpukario kultūrinis gyvenimas.	1		4				5	5	Specialiai kursui parengtų tekstų skaitymas ir analizė. Diskusija. 2 kontrolinis darbas.
8. Lenkijos kino istorija: pirmieji filmai, pirmosios kino studijos.	1		2				3	10	Specialiai kursui parengtų tekstų skaitymas ir analizė. Filmų (fragmentų) peržiūra. Diskusija.
9. Tarpukario laikotarpio kinas ir teatras.	2		4				6	8	Specialiai kursui parengtų tekstų skaitymas ir analizė. Filmų (fragmentų) peržiūra. Diskusija.
10. Pokario epochos kino raida. Socrealizmo įtaka kinematografijoje. „ <i>Polska szkoła filmowa</i> “ (1955-1961): žymiausių režisierių W.J. Haso, Jerzjo Kawalerowicziaus A. Wajdos ir kitų kūryba.	1		2				3	8	Specialiai kursui parengtų tekstų skaitymas ir analizė. Filmų (fragmentų) peržiūra. Diskusija.

11. Lenkijos geografiniai regionai ir administracinis padalijimas. Svarbiausi paveldo objektai. Regioniniai kultūros skirtumai.	1		2				3	6	Specialiai kursui parengtų tekstų skaitymas ir analizė. Diskusija.
12. Pasirengimas egzaminui ir jo laikymas								5	
Iš viso	16		32				48	85	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Kaupiamasis vertinimas:			Studentui leidžiama laikyti egzaminą tik tuo atveju, jeigu jis be pateisinamos priežasties semestro metu praleido ne daugiau kaip 30% paskaitų, pratybų ar seminarų bei atsiskaitė visus numatytus tarpinius atsiskaitymus.
2 kontrolinių darbų pažymių vidurkis	30 %	pabaigus atitinkamą temą	Vertinama balais nuo 1–10, vadovaujantis VU Studijų rezultatų vertinimo tvarka): 10 (puikiai). Puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 95-100 proc. užduočių. 9 (labai gerai). Tvirtos, geros žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 85-94 proc. užduočių. 8 (gerai). Geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 75-84 proc. užduočių. 7 (vidutiniškai). Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra neesminių klaidų. Teisingai atlikta 65-74 proc. užduočių. 6 (patenkinamai). Žinios ir gebėjimai blogesni nei vidutiniai, yra klaidų. Teisingai atlikta 55-64 proc. užduočių. 5 (silpnai). Žinios ir gebėjimai tenkina minimalius reikalavimus. Teisingai atlikta 51-54 proc. užduočių. 4, 3, 2, 1. Netenkinami minimalūs reikalavimai.
Referato (pateikties) rengimas ir pristatymas	30 %	Semestro metu pagal atitinkamą temą	<u>1. Pasisakymo tam tikra tema turinys</u> : išsamus temos parengimas, mokslinės literatūros panaudojimas, pristatymo būdas, atsakymas į klausimus (maks. 5 taškai). <u>2. Kalbos taisyklumas ir sklandumas</u> , t.y. vartojamo žodyno sudėtingumas, gramatinių, leksinių, stilistinių klaidų kiekis (maks. 5 taškai). Iš viso : surinktų taškų skaičius atitinka pažymį (maks. 10 taškų)
Egzaminas raštu	40 %	Pabaigus semestrą	Egzamino darbą sudaro temos, formuluojamos remiantis kurso programa (uždarojo ir atvirojo tipo klausimai). Vertinama balais nuo 1–10, vadovaujantis VU Studijų rezultatų vertinimo tvarka).

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
N. Davies	1997 2008 2002	<i>Boże Igrzysko. Historia Polski. Dievo žaislas.</i> Lenkijos istorija. I tomas; <i>Dievo žaislas.</i> Lenkijos istorija. II tomas		Leidykla ZNAK, Kraków Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla
		Internetinė svetainė: http://www.polskiedzieje.pl/		
H. Samsonowicz, A. Wyczański, J. Tazbir, J. Staszewski, T.	2007	<i>Historia Polski.</i>	T 1-2.	PWN, Warszawa

Kizwalter, T. Nałęcz, A. Paczkowski, A. Chwalba.				
A. Czubiński	1987	<i>Najnowsze dzieje Polski 1914-1983.</i>		PWN, Warszawa
		Dėstytojos parengta dalomoji medžiaga		
Papildoma literatūra				
		Internetinė svetainė: http://www.akademiapolskiegofilmu.pl		
A. Kochański	2000	<i>Polska 1944-1991.</i>		Wydawnictwo sejmowe
B. Suchodolski	1980	<i>Dzieje kultury polskiej</i>		Interpress
		Internetinė svetainė: http://www.wiw.pl/historia/historiapolski/		

Atnaujinta 2023.06.12

COURSE UNIT (MODULE) DESCRIPTION

Course unit (module) title	Code
Historia i kultura Polski	

Academic staff	Core academic unit(s)
Coordinating: doc. dr Regina Jakubėnas	Centrum Polonistyczne Instytut Języków i Kultur Regionu Bałtyckiego na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wileńskiego
Other: doc. dr Miroslaw Davlevič	

Study cycle	Type of the course unit
Pierwszy (bakalaureat)	Do wyboru

Mode of delivery	Semester or period when it is delivered	Language of instruction
Kontaktowy (audytorium)	semestr jesienny	polski

Requisites	
Prerequisites: znajomość języka polskiego. $\geq$ B2.1	Co-requisites (if relevant): Brak

Number of ECTS credits allocated	Student's workload (total)	Contact hours	Individual work
5	133	48 (16 + 32)	85

Purpose of the course unit

Przedmiot ma na celu wyposażenie studentów w wiedzę o najważniejszych wydarzeniach i procesach kulturowych w historii Polski, rozwinięcie umiejętności analizy i oceny zjawisk kulturowych i procesów historycznych, zrozumienie i wyjaśnienie odrębności kultury polskiej; także rozwój myślenia analitycznego i krytycznego, umiejętności pracy w grupie oraz pracy samodzielnej; umiejętności dostrzeżenia problemu kulturowego, literackiego lub interdyscyplinarnego, doboru odpowiedniego materiału empirycznego, metod badawczych i źródeł bibliograficznych do jego badania; rozwijanie umiejętności wyznaczania celów, planowania działań, konstruktywnej pracy w grupie i odpowiedzialności; dążenie do tego, aby studenci w swoich działaniach z szacunkiem przyjmowali różnorodność kulturową oraz byli otwarci na nowe idee, by potrafili pracować w środowisku wielokulturowym, a także doskonalili swoje kompetencje kulturowe.

Learning outcomes of the course unit	Teaching and learning methods	Assessment methods
Studenci, którzy wybrali ten przedmiot: - zdobędą wiedzę o najważniejszych wydarzeniach i procesach kulturowych w historii Polski; - potrafią wskazać najważniejsze cechy kultury polskiej, porównać kulturę polską z kulturą litewską, wskazać na podobieństwa i różnice; - zdobędą umiejętność gromadzenia i systematyzowania informacji z różnych źródeł w celu zbadania wybranego problemu; - potrafią wyznaczać cele, dobierać i zarządzać zasobami niezbędnymi do wykonania zadania, planować czas i dotrzymywać wyznaczonych terminów (wykonać zadanie w terminie);	Stosowane są metody informacyjne (teoretyczna analiza literatury naukowej) Dyskusje, nauka w grupach Nauczanie problemowe, (rozmowa problemowa), dyskusje w grupach. Czytanie. Aktywne metody wykładowe, seminaria, analiza sytuacji. Przygotowanie i prezentacja referatu naukowego.	Ocenianie kształtujące – oceniana jest praca studenta na seminariach (aktywność i krytyczne myślenie); aktywność na wykładach i seminariach. Ocena 2 sprawdzianów (zadania otwarte i zamknięte). Referat (4 str.). Ocena podsumowująca – egzamin pisemny (pytania i zadania zamknięte i otwarte).

- potrafią współpracować z członkami zespołu przy ustalaniu wspólnych celów, dzieleniu się informacjami i wspólnym znajdowaniu rozwiązań problemów; - będą otwarci na nowe pomysły, będą się starać kreatywnie i innowacyjnie rozwiązywać zadania.		
---	--	--

Content	Contact hours							Individual work: time and assignments	
	Lectures	Tutorials	Seminars	Workshops	Laboratory work	Internship	Contact hours, total	Individual work	Tasks for individual work
1. Chrzest Polski (966), kształtowanie się państwowości, najważniejsze ośrodki (Gniezno, Poznań, Kraków). Wpływ kultury zachodnio-chrześcijańskiej (łacińskiej). Unia Krewska.	1		2				3	4	Czytanie i analiza tekstów przygotowanych specjalnie na potrzeby kursu. Dyskusja.
2. Unia Lubelska (1569). Rozprzestrzenianie się idei reformacyjnych i renesansowych w Rzeczypospolitej Obojga Narodów.	1		2				3	5	Czytanie i analiza literatury specjalistycznej. Dyskusja.
3. XVII wiek. Konsekwencje wojen ze Szwecją i Moskwą. Ideologia sarmacka i dziedzictwo sarmackie.	2		4				6	8	Czytanie i analiza tekstów przygotowanych specjalnie na potrzeby kursu. Dyskusja.
4. Rozpowszechnienie się oświeceniowych w Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Reformy Stanisława Augusta Poniatowskiego. Powstanie i rozwój pism periodycznych w XVIII wieku.	2		4				6	11	Czytanie i analiza tekstów przygotowanych specjalnie na potrzeby kursu. Dyskusja. Zadania badawcze. 1-y sprawdzian
5. Rozbiory Rzeczypospolitej Obojga Narodów (1772, 1793, 1795).	2		2				4	5	Czytanie i analiza tekstów przygotowanych specjalnie na potrzeby kursu. Dyskusja.
6. <i>Konstytucja 3 Maja</i> i <i>Zaręczenie Wzajemne Obojga Narodów</i> (1791) i ich znaczenie w historii Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Znaczenie historyczne i dziedzictwo powstań Insurekcji Kościuszkowskiej (1794) oraz powstania listopadowego i styczniowego.	2		4				6	10	Czytanie i analiza tekstów przygotowanych specjalnie na potrzeby kursu. Dyskusja.
7. Odzyskanie niepodległości (1918), Tworzenie podstaw państwa w okresie międzywojennym (1918-1939). Międzywojenne życie kulturalne.	1		4				5	5	Czytanie i analiza tekstów przygotowanych specjalnie na potrzeby kursu. Dyskusja. 2-gi sprawdzian.

8. Historia kina polskiego: pierwsze filmy, pierwsze studia filmowe.	1		2				3	10	Czytanie i analiza tekstów przygotowanych specjalnie na potrzeby kursu. Oglądanie filmów (fragmentów). Dyskusja.
9. Kino i teatr okresu międzywojennego.	2		4				6	8	Czytanie i analiza tekstów przygotowanych specjalnie na potrzeby kursu. Oglądanie filmów (fragmentów). Dyskusja.
10. Rozwój kina w okresie powojennym. Wpływ socrealizmu na kinematografię powojenną. "Polska szkoła filmowa" (1955-1961): twórczość najwybitniejszych reżyserów W.J. Hasa, J. Kawalerowicza A. Wajdy i innych.	1		2				3	8	Czytanie i analiza tekstów przygotowanych specjalnie na potrzeby kursu. Oglądanie filmów (fragmentów). Dyskusja.
11. Regiony geograficzne i podziały administracyjne Polski. Najważniejsze obiekty dziedzictwa kulturowego. Regionalne różnice kulturowe.	1		2				3	6	Czytanie i analiza tekstów przygotowanych specjalnie na potrzeby kursu. Dyskusja.
12. Przygotowanie do egzaminu i jego przeprowadzenie								5	
Total	16		32				48	85	

Assessment strategy	Weight %	Deadline	Assessment criteria
Ocena sumaryczna:			Do egzaminu dopuszcza się studenta, który w semestrze bez ważnej przyczyny opuścił nie więcej niż 30% wykładów, ćwiczeń lub seminariów oraz rozliczył się ze wszystkich zaplanowanych sprawdzianów i zadań.
Średnia ocen z 2 sprawdzianów	30 %	po wyczerpaniu odpowiedzi o tematu	Zgodnie z zasadami obowiązującymi na Uniwersytecie Wileńskim ocenia się w skali od 1 do 10: 10 (doskonale). Doskonała, wyjątkowa wiedza i umiejętności. 95-100% zadań wykonanych poprawnie. 9 (bardzo dobrze). Solidna, duża wiedza i umiejętności. 85-94 % zadań wykonanych poprawnie. 8 (dobrze). Ponadprzeciętna wiedza i umiejętności. 75-84 % zadań wykonanych poprawnie. 7 (średnio). Przeciętna wiedza i umiejętności, drobne błędy. 65-74 % zadań wykonanych poprawnie. 6 (dostatecznie). Wiedza i umiejętności są gorsze od przeciętnych, zdarzają się błędy. 55-64 % zadań wykonanych poprawnie. 5 (słabo). Wiedza i umiejętności spełniają wymagania minimalne. 51-54 % zadań wykonanych poprawnie. 4, 3, 2, 1. Nie spełnia wymagań minimalnych.
Przygotowanie i prezentacja referatu.	30 %	W trakcie semestru według odpowiedzi o tematu	<u>1. Treść wystąpienia na zadany temat: szczegółowe</u> przygotowanie tematu, wykorzystanie literatury naukowej, sposób prezentacji, odpowiadanie na pytania (maks. 5 pkt). <u>2. Poprawność i zwięzłość wypowiedzi</u> , czyli złożoność używanego słownictwa, ilość błędów gramatycznych, leksykalnych i stylistycznych (maks. 5 punktów). Suma: liczba uzyskanych punktów odpowiada ocenie (maks. 10 punktów).

Egzamin pisemny	40 %	Pod koniec semestru	Arkusze egzaminacyjny składa się z tematów sformułowanych na podstawie programu kursu (pytania typu zamkniętego i otwartego). Ocenia się w skali od 1 do 10, zgodnie z zasadami obowiązującymi na Uniw. Wil.).
-----------------	------	---------------------	---

Author (-s)	Publishing year	Title	Issue of a periodical or volume of a publication	Publishing house or web link
Required reading				
N. Davies	1997	<i>Boże igrzysko. Historia Polski.</i>		Leidykla ZNAK, Kraków
	2008	<i>Dievo žaislas. Lenkijos istorija. I tomas;</i>		Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla
	2002	<i>Dievo žaislas. Lenkijos istorija. II tomas</i>		Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla
		Portal internetowy: http://www.polskiedzieje.pl/		
H. Samsonowicz, A. Wyczański, J. Tazbir, J. Staszewski i in.	2007	<i>Historia Polski.</i>		PWN Warszawa
A. Czubiński	1987	<i>Najnowsze dzieje Polski 1914-1983.</i>		PWN Warszawa
		Materiały przygotowane przez wykładowcę		
Recommended reading				
B. Suchodolski	1980	<i>Dzieje kultury polskiej</i>		Interpress
		Portal internetowy: https://akademiapolskiegofilmu.pl/pl/historia-polskiego-filmu/historia-polskiego-filmu		
A. Kochański	2000	<i>Polska 1944-1991.</i>		Wydawnictwo sejmowe
		Portal internetowy: http://www.wiw.pl/historia/historiapolski/		

Updated 5 November 2023